

Schéma posouzení nejedlých hub

Charakteristické znaky nejedlých a jedovatých hub:

- třen plodnice obalen pochvou,
- přítomnost prstence na třenu.
- v případě nedostatku charakteristických znaků (např. mladých plodnic či neobvyklých podmínek počasí)
→ houby nesbírat a nekonzumovat!

- Jedovaté houby obsahují toxiny, tj. látky, které způsobují zdravotní obtíže
- Obvykle lehké otravy – nevolnost, zvracení,
- Těžké otravy - poškození orgánů - ledviny, játra
Smrtelné otravy spíše vzácně

(a) Oranžový až červený, kulovitý, později plochý klobouk s bílými či žlutavými bradavkami, s deštěm vymizí.

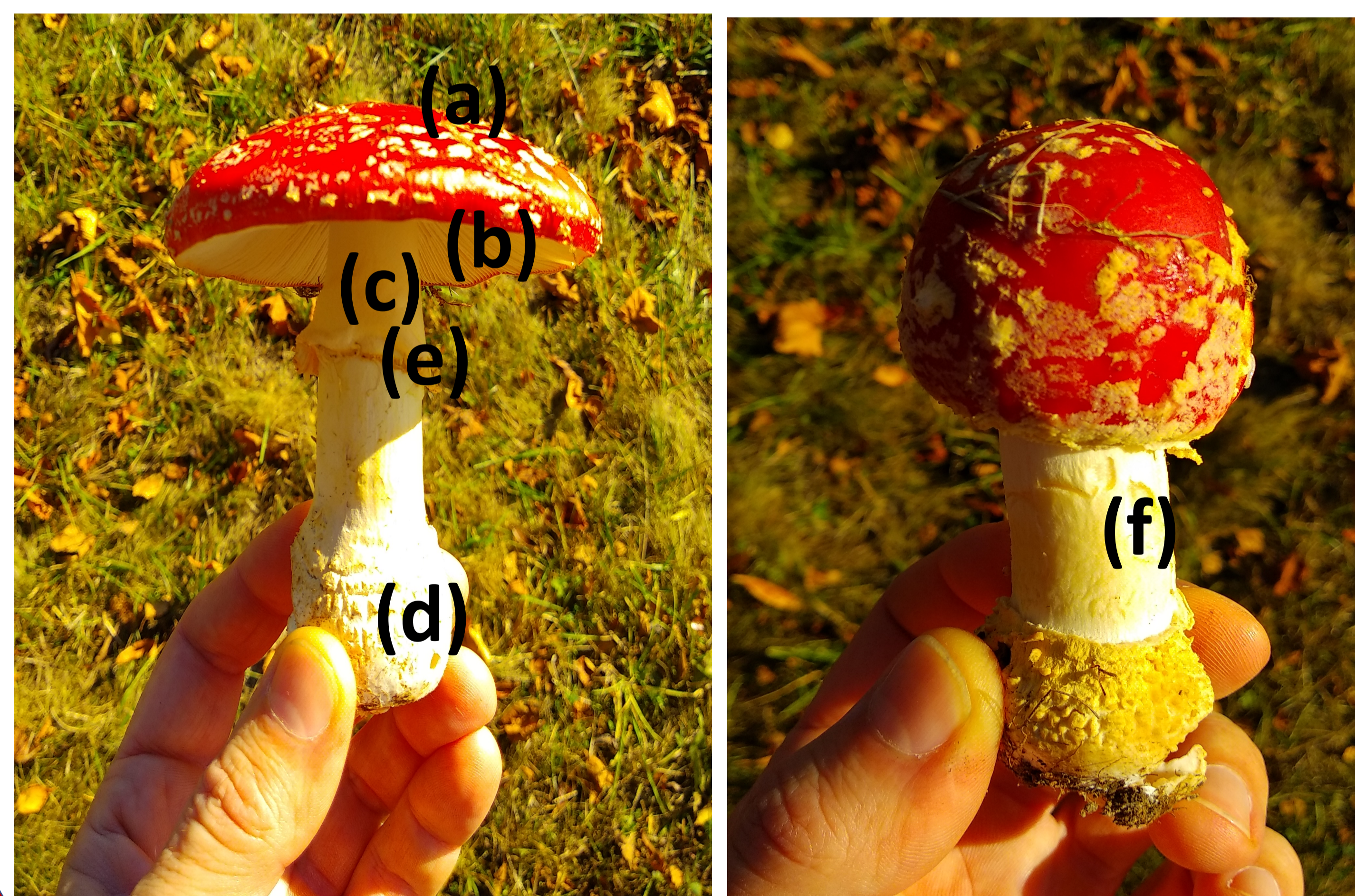
(b) Bílé, husté lupeny.

(c) Bílý, válcovitý třen s bradavičnatou pochvou **(d)**

(e) Široký, blanitý, převislý prsten se zubatým okrajem.

(f) Mladá plodnice obalena bílou - žlutavou plachetkou

Muchomůrka červená *Amanita muscaria*

Červenec až listopad.
Lesy, kyselé půdy.
Symbiont smrku a břízy.

Toxiny:

kyselina ibotenová, muscimol

Muskarinový syndrom

- Působení toxinů (muskarin a cholin) na nervová zakončení, blokáce přenosu nerv. signálů do mozku.
- Příznaky: do 30 minut - silné pocení, slinění, slzení, snížení srdečního tepu, pokles tlaku, zvracení, průjem.
- První pomoc: výplach žaludku, vyvolání průjmu, lék atropin - vytěsňuje muskarin z nerv. zakončení

Ve stř. Evropě roste kolem 200 jedovatých hub, např. muchomůrka zelená, muchomůrka tygrovaná, muchomůrka jízlivá, závojenka olovová. Možná záměna s muchomůrka růžovka, tzv. "masák" - jedlá houba, nemá pochvu.

Schéma posuzování jedlých hub

Žampion

- jedlá houba vhodná pro průmyslové zpracování
- nejčastěji prodávaná houba v tržní síti ČR

- (a) Bílý, krémový a hnědavý, kulovitý až polokulovitě vyklenutý klobouk, suchý, hedvábně vláknitý povrch
- (b) Růžové až čokoládové barvy lupeny
- (c) Krátká, tlustá třeň s bílým prstenem

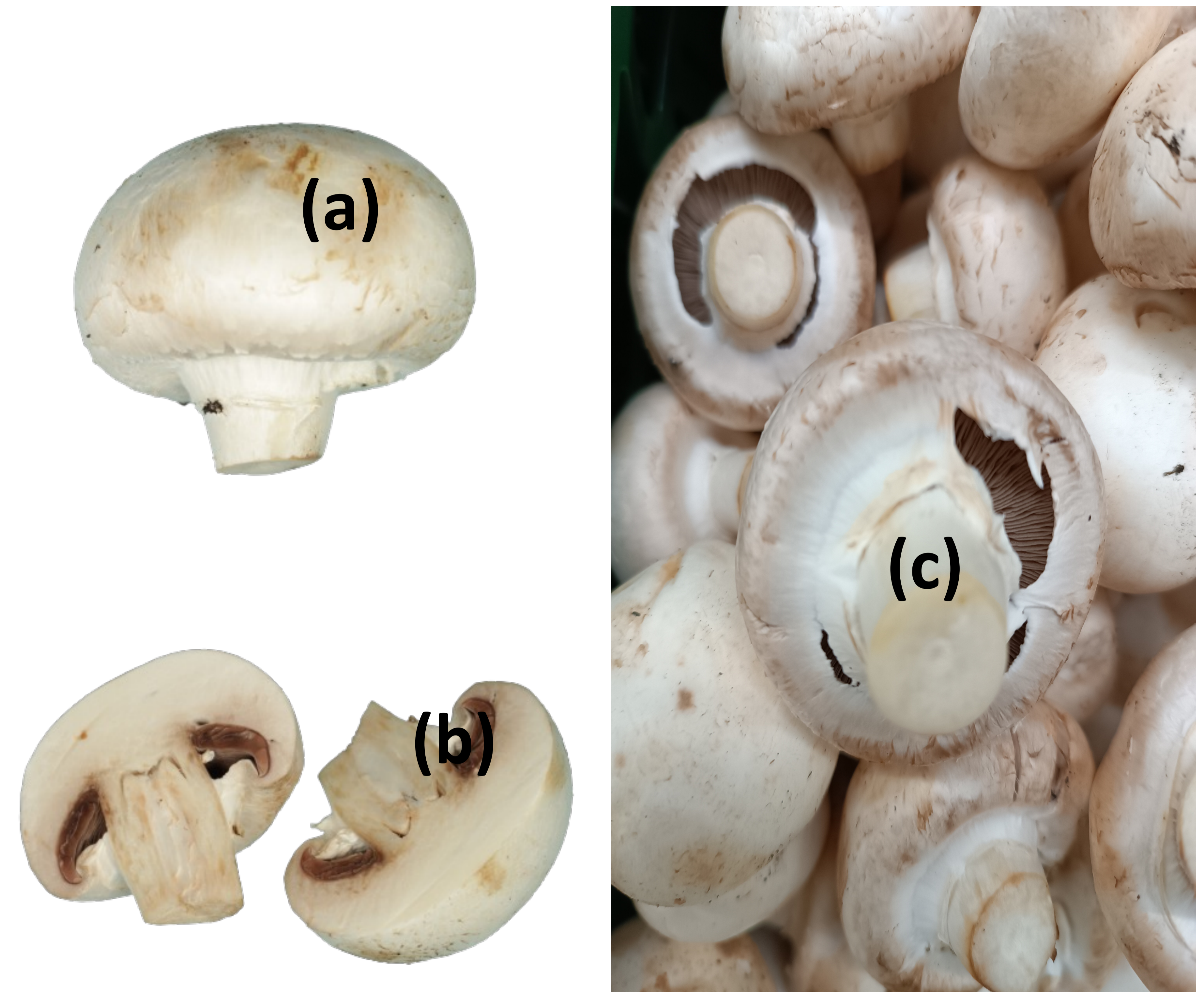
- Červen až říjen.
- Saprophytové - půda bohatá na živiny, komposty
- Pěstírny žampionů - barva a tvar plodnice se odvíjí od druhu a kultivačních podmínek - hnědavá, krémová až bílá.

Pečárka - označení pro druhy v přírodě

X

Žampion - plodnice z pěstíren

Žampion zahradní *Agaricus hortensis*

Možná záměna s čepičatkou
jehličnanovou!

Schéma posuzování jedlých hub

(a) Hladký, vějířovitý klobouk, šedé, šedohnědé, stárnutím až hnědé barvy.

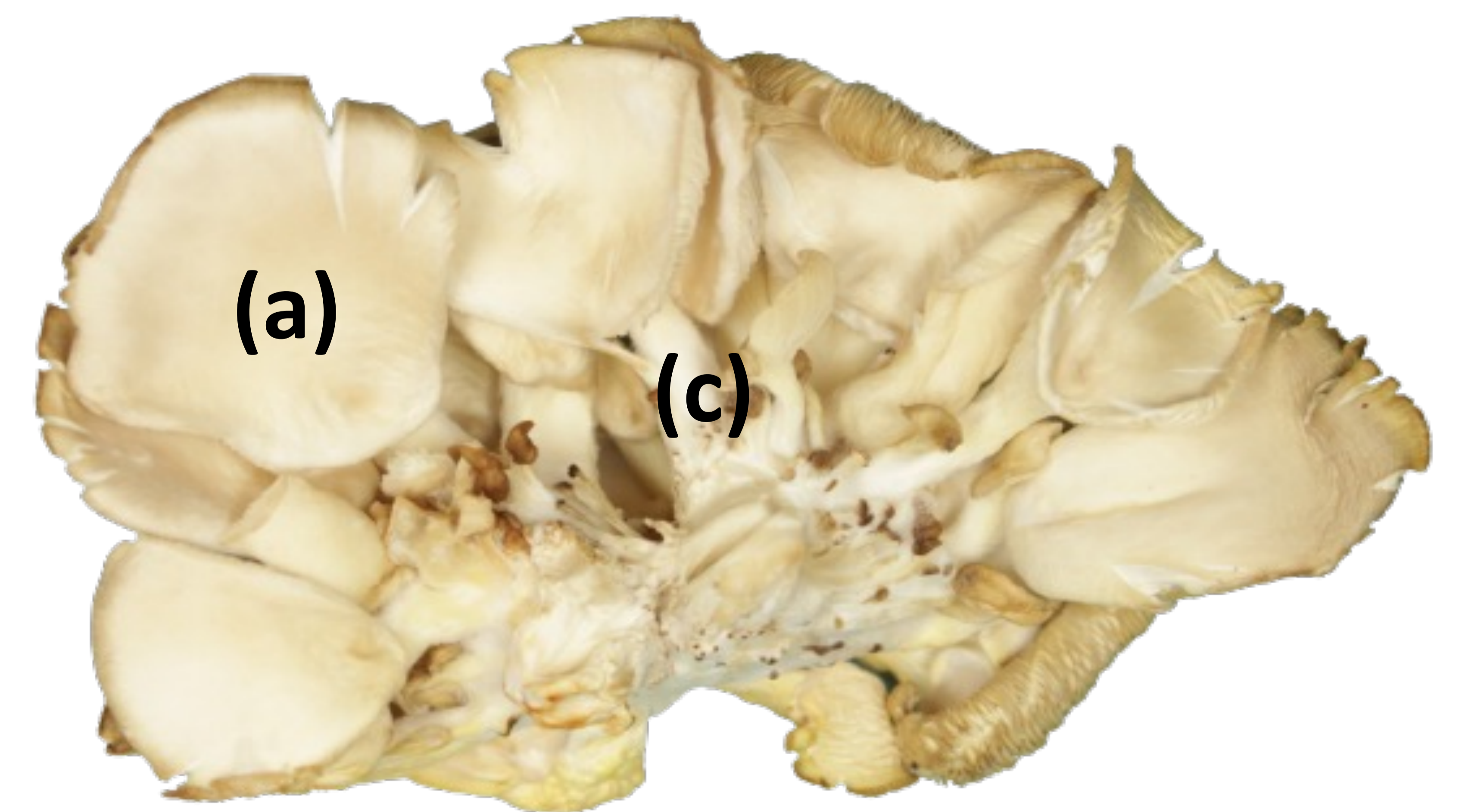
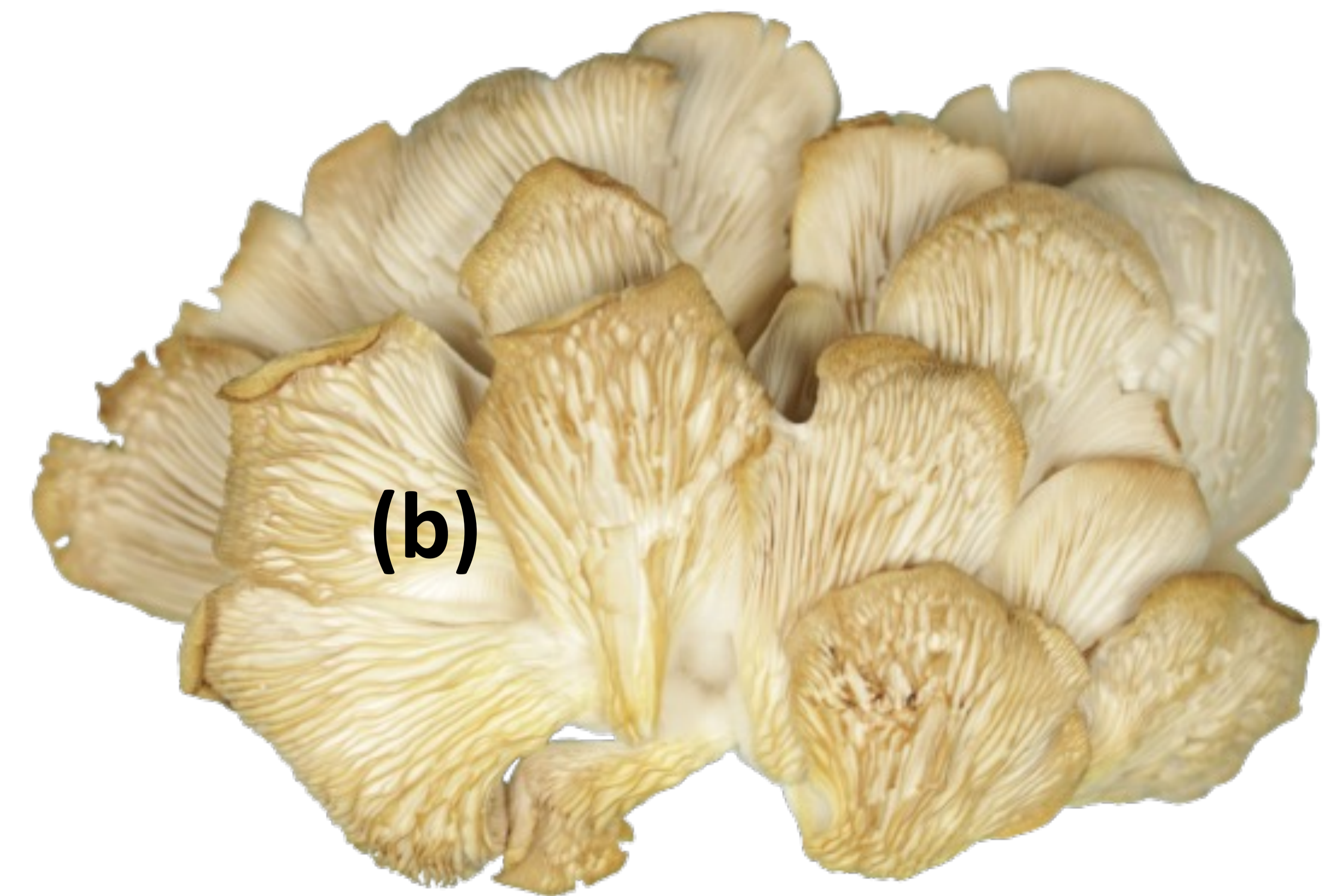
(b) Bílošedé, dlouhé lupeny, navazující na třeň.

(c) Velmi krátká nebo chybějící třeň, na konci plstnatě chlupatá.

- Říjen až listopad.
- Saprotrof - mrtvé a odumírající listnaté kmeny (buk, bříza)
- Pěstírny - provlhčený substrát na malé kousky pořezané obilné slámy, napěchován do igelitového pytle a naočkován myceliem, prořezání otvorů do pytle – prorůstání hub ven. Naočkování mycelia do dřevěných špalků.

- Záměna s jedovatými druhy velmi nepravděpodobná
- Možná záměna s hlíva plicní, hlíva smrková, hlíva dubová, hlíva miskovitá
- Jedná se o jedlé druhy hub

Hlíva ústříčná
Pleurotus ostreatus

Schéma posuzování jedlých hub

Zákon č. 110/1997 Sb. O potravinách a tabákových výrobcích:

Pro uvádění hub na trh nebo pro zpracování pro potravinářské účely musí mít provozovatel potravinářského podniku odbornou způsobilost v podobě osvědčení o znalosti hub, které vydává KHS na základě zkoušky ze znalosti hub. Zkoušku může absolvovat zletilá osoba se zdravotní způsobilostí (odborné vyšetření zraku).

Seznam volně rostoucích hub Vyhl. č. 397/2021 Sb. O požadavcích na konzervované ovoce a zeleninu, skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich a banány

1. Bedla vysoká - *Macrolepiota procera* - jen mladé plodnice
2. Čirůvka dvoubarvá - *Lepista personata*
3. Čirůvka fialová - *Lepista nuda*
4. Čirůvka havelka - *Tricholoma portentosum*
5. Čirůvka májovka - *Calocybe gambosa*
6. Deštice chřapáčová - *Gyromitra perlata*
7. Hlíva plicní - *Pleurotus pulmonarius*
8. Hlíva ústříčná - *Pleurotus ostreatus*
9. Hřib dubový - *Boletus reticulatus*
10. Hřib dutonohý - *Boletinus cavipes*
11. Hřib hnědý - *Imleria badia*
12. Hřib koloděj - *Suillellus luridus*
13. Hřib kovář - *Neoboletus luridiformis*
14. Hřib plstnatý - *Xerocomus subtomentosus*
15. Hřib sametový - *Xerocomellus pruinatus*
16. Hřib smrkový - *Boletus edulis*
17. Klouzek bílý - *Suillus placidus* - jen mladé plodnice
18. Klouzek kravský - *Suillus bovinus* - jen mladé plodnice
19. Klouzek obecný - *Suillus luteus*
20. Klouzek sličný - *Suillus grevillei*
21. Klouzek slizký - *Suillus viscidus* - jen mladé plodnice
22. Klouzek strakoš - *Suillus variegatus*
23. Klouzek zrnitý - *Suillus granulatus*
24. Kotrč kadeřavý - *Sparassis crispa*
25. Kozák březový - *Leccinum scabrum* - jen mladé plodnice
26. Kozák habrový - *Leccinum pseudoscabrum* - jen mladé plodnice
27. Kozák topolový - *Leccinum duriusculum*
28. Krásnopórka mlynářka - *Albatrellus ovinus* - jen mladé plodnice
29. Krásnopórka žemlička - *Albatrellus confluens* - jen mladé plodnice
30. Křemenáč březový - *Leccinum versipelle*
31. Křemenáč osikový - *Leccinum rufum*
32. Lišák ryšavý - *Hydnum rufescens*
33. Lišák zprohýbaný - *Hydnum repandum*
34. Liška bledá - *Cantharellus subpruinatus*
35. Liška nálevkovitá - *Craterellus tubaeformis*
36. Liška obecná - *Cantharellus cibarius*
37. Ryzec pravý/borový - *Lactarius deliciosus*
38. Ryzec smrkový - *Lactarius deterrimus*
39. Slizák mazlavý - *Gomphidius glutinosus*
40. Sluka svraskalá - *Cortinarius caperatus*
41. Smrž - *Morchella* - všechny druhy
42. Strmělka mlženka - *Clitocybe nebularis* - jen mladé plodnice
43. Stroček trubkovitý - *Craterellus comucopioides*
44. Špička obecná - *Marasmius oreades*
45. Václavka hlíznatá - *Armillaria gallica* - pouze kloboučky bez třeňů
46. Václavka obecná - *Armillaria mellea* - pouze kloboučky bez třeňů

Schéma posuzování jedlých hub

Zákon č. 110/1997 Sb. O potravinách a tabákových výrobcích:

Pro uvádění hub na trh nebo pro zpracování pro potravinářské účely musí mít provozovatel potravinářského podniku odbornou způsobilost v podobě osvědčení o znalosti hub, které vydává KHS na základě zkoušky ze znalosti hub. Zkoušku může absolvovat zletilá osoba se zdravotní způsobilostí (odborné vyšetření zraku).

Seznam volně rostoucích hub určených pouze pro další průmyslové zpracování pro potravinářské účely

Vyhl. č. 397/2021 Sb. O požadavcích na konzervované ovoce a zeleninu, skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich a banány

1. Holubinka bukovka - *Russula heterophylla*
2. Holubinka černající - *Russula nigricans*
3. Holubinka doupňáková - *Russula palumbina*
4. Holubinka kolčaví - *Russula mustelina*
5. Holubinka mandlová - *Russula vesca*
6. Holubinka namodralá - *Russula cyanoxantha*
7. Holubinka nazelenalá - *Russula virescens*
8. Holubinka olivová - *Russula olivacea*
9. Choroš šupinatý - *Cerionopus squamosus* - jen mladé plodnice